

– forbruget af effektive arbejdstimer.

Bidraget fra lønomkostningerne til forkalkulationen fås altså ved for hver medarbejder, der deltager i løsningen af den pågældende opgave, at gange den effektive timeløn med det forventede forbrug af effektive arbejdstimer, som den enkelte yder.

Den effektive timeløn udregnes som årslønnen inkl. pensionsbidrag for tjenestemænd, jf. ovenfor, divideret med det opgjorte antal effektive timer på årsbasis. Vedrørende startperioden, hvor opgørelse endnu ikke er sket, henvises til de senere bemærkninger.

Årslønnen udregnes som den *faktiske lønudgift til hver enkelt medarbejder* i den indtægtsdækkede virksomhed. Årslønnen kan dog undertiden også udregnes ud fra den gennemsnitlige lønudgift i de enkelte personalekategorier.

Den effektive arbejdstid svarer til den samlede arbejdstid fratrukket den arbejdstid, som må afsættes til ferie, skæve helligdage, frokost i arbejdstiden, sygdom, kursusaktivitet, pauser mv.¹⁾

Den effektive arbejdstid, der er medgået ved produktion af en given ydelse, kan opgøres ud fra tidsregistreringsskemaerne. Her anfører hver enkelt af de medarbejdere, som er tilknyttet den indtægtsdækkede virksomhed, hvor mange timer der er blevet brugt på de enkelte aktiviteter.

Det årlige antal effektive arbejdstimer kan udregnes ud fra 12 måneders registreringsskemaer. Har man ikke gennemført tidsregistrering i en periode, som dækker et år, må man lave en opregning ud fra den længste registreringsperiode.

I det første kalkulationsår vil det ikke altid være muligt at tage direkte udgangspunkt i tidsregistreringen i den indtægtsdækkede virksomhed. Ved prisfastsættelsen må der derfor skønnes over det samlede antal effektive arbejdstimer og det forventede timeforbrug i den indtægtsdækkede virksomhed. Skønnet kan enten bygge på erfaringer fra institutionens hidtidige aktivitet eller på erfaringer fra andre institutioner/virksomheder.

3.2. Beregning af andre direkte omkostninger

Som typiske eksempler på direkte omkostninger ud over lønnen kan nævnes omkostninger i forbindelse med:

- tjenesterejser, befordring mv.
- materialeforbrug
- forbrug af fremmede tjenesteydelser

Det væsentligste er her at få opbygget et regnskabssystem, som gør det muligt at henføre det størst mulige antal udgifter til de enkelte produkter i institutionen.

Man skal ved opgørelsen af de direkte omkostninger være opmærksom på, om der for de enkelte faktorer er sammenfald mellem værdien af forbruget af en given ressource og årets udgift til denne. Man skal med andre ord være opmærksom på, om der er forbrugt ressourcer, som er indkøbt i et tidligere år, eller om der er indkøbt ressourcer, som ligger på lager til senere år.

Der vil dog som hovedregel være sammenfald mellem de direkte omkostninger og de tilsvarende udgifter.

4. Indirekte omkostninger, svarende til udgifter, som fremgår af institutionens budget.

Omkostningsberegningen for den indtægtsdækkede virksomhed skal omfatte *alle* de omkostninger, der er forbundet med aktiviteten. Dette er nødvendigt for at sikre, at prisfastsættelsen sker på konkurrencemæssige vilkår.

De indirekte omkostninger skal derfor inddrages i omkostningskalkulen. I dette afsnit vil kalkulationen af de indirekte omkostninger, som modsvares af udgifter, der fremgår af institutionens eget budget, blive behandlet. Næste afsnit beskæftiger sig med den del af de indirekte omkostninger, som relaterer sig til udgiftsposter, som ikke fremgår af institutionens budget i samme år.

Eksempler på fællesudgifter i institutionen, som den indtægtsdækkede virksomhed skal bære en andel af som indirekte omkostninger, er bl.a.:

¹⁾ Det årlige antal arbejdstimer er for en fuldtidsbeskæftiget (39 timer pr. uge) indtil 1. januar 1989 2028 timer. Fra 1. januar 1989 og indtil udgangen af 1990 udgør et årsværk 1976 løntimer. Se cirkulære om ændring af Budgetvejledning 1985, Budgetdepartementet 12. oktober 1987.